

273

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŻEGLUGI

z dnia 26 października 1963 r.

w sprawie pilotażu morskiego.

Na podstawie art. 216 § 1 i § 2 Kodeksu morskiego (Dz. U. z 1961 r. Nr 58, poz. 318) zarządza się, co następuje:

§ 1. Pilotem statku morskiego może być obywatel polski posiadający kwalifikacje i uprawnienia zawodowe określone w niniejszym rozporządzeniu.

§ 2. Pilot obowiązany jest udzielać kapitanowi pilotowanego statku rady i informacji w zakresie warunków nawigacyjnych wód, na których pełni służbę.

§ 3. Kapitan pilotowanego statku może upoważnić pilota do bezpośredniego wydawania rozkazów manewrowych. W takim przypadku kapitan pilotowanego statku lub jego zastępca obowiązany jest kontrolować pracę pilota, aby w razie potrzeby mógł zmienić rozkaz wydany przez pilota. Odpowiedzialnym za kierownictwo statku pozostaje w każdym przypadku kapitan statku pilotowanego.

§ 4. Kapitan statku obowiązany jest udzielić pilotowi, niezwłocznie po jego przybyciu na statek, wszelkich informacji dotyczących właściwości nawigacyjnych statku, jego załogi i ładunku w zakresie niezbędnym do należytego wykonania czynności pilotowych.

§ 5. 1. Pilot obowiązany jest odmówić przystąpienia do wykonywania usług pilotowych, jeżeli:

- 1) statek ma zanurzenie większe, aniżeli pozwala na to ze względu na bezpieczną żeglugę głębokość portu i toru wodnego,
- 2) statkowi grozi zatonięcie,
- 3) statek przy wyjściu z portu jest przeladowany lub ma niebezpieczny przechyl,
- 4) statek przy wejściu do portu ma niebezpieczną stateczność.

2. Pilot może odmówić przystąpienia do wykonania usług pilotowych, jeżeli uzna, że statek nie odpowiada warunkom niezbędnym do bezpiecznego rozpoczęcia manewru.

3. O każdym przypadku odmowy przystąpienia do wykonania usług pilotowych pilot obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić kapitanat portu i postąpić stosownie do otrzymanych dyspozycji.

§ 6. 1. Pilotaż morski dzieli się na:

- 1) pilotaż portowy, obejmujący pilotowanie statków w portach,
- 2) pilotaż trasowy, obejmujący pilotowanie statków na morskich wodach wewnętrznych poza portami,
- 3) pilotaż pełnomorski, obejmujący pilotowanie statków na morskich wodach terytorialnych i na pełnym morzu.

2. Dokładne pozycje przyjęcia pilota na statek i zejścia jego ze statku oraz wymiany pilotów ustala kapitan portu. Ustalenia te podlegają ogłoszeniu w wydawnictwie Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej „Wiadomości Żeglarskie”.

§ 7. 1. Wprowadzenie pilotażu portowego i trasowego oraz wprowadzenie obowiązku korzystania z usług pilota zarządza dyrektor urzędu morskiego. Wprowadzenie pilotażu trasowego wymaga uzgodnienia z dyrektorem zarządu portu.

2. Prowadzenie usług pilotowych w pilotażu pełnomorskim wymaga zezwolenia Ministra Żeglugi.

§ 8. 1. W portach Gdańsk, Gdynia i Szczecin ze Świnoujściem wykonywanie pilotażu należy do zarządów portów i odbywa się pod nadzorem kapitana portu. Służbą pilotową kieruje bezpośrednio szef pilotów, powołany w trybie określonym regulaminem służby pilotowej.

2. W portach nie wymienionych w ust. 1 wykonywanie pilotażu należy do urzędów morskich. Służbą pilotową kieruje bezpośrednio kapitan portu.

§ 9. 1. W portach Gdańsk, Gdynia i Szczecin ze Świnoujściem regulamin służby pilotowej ustala dyrektor zarządu portu w uzgodnieniu z kapitanem portu i zarządem okręgu Związku Zawodowego Marynarzy i Portowców.

2. W portach nie wymienionych w ust. 1 regulamin służby pilotowej ustala kapitan portu w uzgodnieniu z zarządem okręgu Związku Zawodowego Marynarzy i Portowców, a zatwierdza dyrektor urzędu morskiego.

§ 10. Ustanawia się następujące stopnie pilotów:

- 1) praktykant pilotowy,
- 2) młodszy pilot,
- 3) pilot,
- 4) starszy pilot.

§ 11. Praktykantem pilotowym może zostać osoba posiadająca:

- 1) co najmniej dyplom porucznika żeglugi małej lub porucznika żeglugi małej rybołówstwa morskiego oraz
- 2) co najmniej 12-miesięczną praktykę na stanowisku oficerskim w służbie pokładowej w dowolnej żegludze morskiej na statku o pojemności nie mniejszej niż 300 BRT.

§ 12. Stopień młodszego pilota może być przyznany osobie posiadającej:

- 1) 6-miesięczną praktykę w pilotowaniu statków, odbytą pod nadzorem pilota, w stopniu praktykanta pilotowego oraz
- 2) świadectwo złożenia egzaminu przewidzianego w § 16.

§ 13. Stopień pilota może być przyznany osobie posiadającej:

- 1) 24-miesięczną praktykę w pilotowaniu statków w stopniu młodszego pilota albo
- 2) dyplom co najmniej porucznika żeglugi wielkiej lub porucznika żeglugi wielkiej rybołówstwa morskiego,
- 3) 6-miesięczną praktykę w pilotowaniu statków odbytą pod nadzorem pilota oraz
- 4) świadectwo złożenia egzaminu przewidzianego w § 16.

§ 14. Stopień starszego pilota może otrzymać osoba posiadająca:

- 1) 48-miesięczną praktykę w pilotowaniu statków w stopniu pilota albo
- 2) dyplom co najmniej kapitana żeglugi małej lub kapitana żeglugi małej rybołówstwa morskiego z 12-miesięcznym stażem na stanowisku kierownika statku,
- 3) 6-miesięczną praktykę w pilotowaniu statków odbytą pod nadzorem starszego pilota oraz
- 4) świadectwo złożenia egzaminu przewidzianego w § 16.

§ 15. 1. Stwierdzenie odbycia wymaganej praktyki i opinie o pilocie każdego stopnia wydaje na piśmie kapitan portu.

2. W portach Gdańsk, Gdynia i Szczecin ze Świnoujściem opinię o pilocie wydaje kapitan portu po uprzednim zaopiniowaniu przez szefa pilotów.

§ 16. 1. Kandydaci do służby pilotowej, o których mowa w §§ 12, 13 pkt 2 i 14 pkt 2, obowiązani są po odbyciu wymaganej praktyki złożyć egzamin przed komisją w następującym składzie:

- 1) kapitan portu — jako przewodniczący,
- 2) starszy oficer portu — jako zastępca przewodniczącego oraz jako członekowie:
- 3) szef pilotów,
- 4) starszy pilot wyznaczony przez dyrektora zarządu portu,
- 5) przedstawiciel Związku Zawodowego Marynarzy i Portowców.

2. Komisję powołuje dyrektor właściwego urzędu morskiego na wniosek kapitana portu.

§ 17. 1. Egzamin odbywa się według programu zatwierdzonego przez Ministra Żeglugi.

2. Komisja może, jeżeli uzna za celowe, poddać kandydata egzaminowi praktycznemu w zakresie wiadomości przewidzianych programem.

3. Złożenie egzaminu komisji stwierdza świadectwem. Świadectwo podpisują przewodniczący i członkowie komisji.

4. Świadectwo jest podstawą do ubiegania się o dyplom uprawniający do samodzielnego pilotowania statków.

§ 18. Dyplomy pilotów wydaje dyrektor właściwego urzędu morskiego.

§ 19. 1. Młodszy pilot uprawniony jest do pilotowania statków o pojemności:

- 1) do 1000 BRT — w pierwszym roku służby,
- 2) do 2000 BRT — po roku służby.

2. Pilot uprawniony jest do pilotowania statków o pojemności do 4000 BRT.

3. Starszy pilot uprawniony jest do pilotowania statków o każdej pojemności.

§ 20. 1. Przejście pilota ze służby w pilotażu trasowym do służby w pilotażu portowym i odwrotnie, jak również zmiana akwenu może nastąpić po odbyciu 3-miesięcznej praktyki w warunkach nowej służby oraz po złożeniu dodatkowego egzaminu przed komisją przewidzianą w § 16 z zakresu znajomości warunków nawigacyjnych nowego obszaru i obowiązujących na nim przepisów.

2. Po złożeniu egzaminu komisja wydaje zaświadczenie stwierdzające uprawnienia do pełnienia służby pilotowej w nowych warunkach.

3. Pilot przechodzący do nowej służby zachowuje posiadany stopień po spełnieniu warunków przewidzianych w ust. 1.

§ 21. 1. Z zastrzeżeniem przepisu ust. 2 służbę pilotową w pilotażu pełnomorskim może pełnić tylko oficer posiadający dyplom co najmniej kapitana żeglugi małej lub kapitana żeglugi małej rybołówstwa morskiego oraz 12-miesięczną praktykę na stanowisku kierownika statku w żegludze co najmniej małej.

2. W razie szczególnie trudnych warunków nawigacyjnych służbę pilotową w pilotażu pełnomorskim w granicach żeglugi przybrzeżnej może pełnić tylko starszy pilot, posiadający dyplom co najmniej porucznika żeglugi wielkiej lub porucznika żeglugi wielkiej rybołówstwa morskiego.

3. Posiadanie uprawnień do wykonywania czynności pilotowych w myśl ust. 1 stwierdza dyrektor urzędu morskiego zaświadczeniem.

§ 22. Wzory dyplomów, świadectw i zaświadczeń przewidzianych w rozporządzeniu ustala Minister Żeglugi.

§ 23. 1. Pilot pełni służbę w przepisowym umundurowaniu.

2. Kolor umundurowania oraz wzory dystynkcji i oznak służbowych regulują odrębne przepisy.

§ 24. 1. Szczegółowe warunki korzystania z usług pilota w pilotażu portowym i trasowym określa dyrektor urzędu morskiego.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy opłat pilotowych i trybu ich pobierania.

§ 25. 1. Piloci, którzy uzyskali stopnie pilotowe przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, zachowują swe stopnie.

2. Uzyskanie następnych wyższych stopni pilotowych wymaga spełnienia warunków przewidzianych w rozporządzeniu.

§ 26. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Żeglugi: S. Darski